

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 13. Subat 2014
Sayı : 21913

39693

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU

İstanbul Milletvekili

Diyarbakır'da 2007 tarihine ortaya çıkarılan ve 1. Derecede tescilli alan ilan edilen 1600 yıllık kilise kalıntısı üzerine Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından türbe ve mescit yapılmaktadır. Konuyla ilgili basına yansıyan iddialar şu şekildedir: "2007 yılının Kasım ayında başlayan ve 20 gün süren kazılarda, 200 metre karelik alanda 1600 yıllık Roma dönemine ait mimari bir yapı ortaya çıkarılmıştır. Mimari yapının, tarihi Ulu Cami yapılmadan önce yerinde bulunan Martoma Kilisesi'nin ek binası olabileceği düşünülerek durum Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'na rapor edilmiş ve rapor kurul tarafından onaylanmıştır.. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kazıda ortaya çıkan tarihi yapının korunması için söz konusu 5 no'lu parseli 1'inci derece arkeolojik sit alanı ilan etmiştir. Kurul Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nden alanda açığa çıkan yapıların belgelenip konservasyonlarının yapılarak korunması ve turizme kazandırılması için proje hazırlamasını istemiştir.. Alanı korumak ile görevli Vakıflar Bölge Müdürlüğü uzun süre koruma tedbiri alamayınca, kazıda ortaya çıkan tarihi kalıntılar tahrip edilmiştir. Çevredeki bazı esnaf ise gün ışığına çıkarılan 1600 yıllık tarihi yapının bulunduğu alanı çöple doldurmuş, Vakıflar Bölge Müdürlüğü, Sultan Sasa türbesi iddiasını dile getiren çevrelerin baskısı üzerine yeniden Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'na başvurarak, SİT koruma alanı kararının değiştirilmesini istemiştir. Kurul, başvuru üzerine Vakıflar Bölge Müdürlüğü'ne kalıntıların konserve edilip koruma önlemlerinin alınması ve sergilenmesine imkan vermek şartı ile üzerinde türbe ve mescit yapılması onayını vermiştir. Diyarbakır Vakıflar Bölge Müdürlüğü, Koruma Kurulu'ndan aldığı izin ile 1600 yıllık kilise müstemilatı üzerinde türbe ve mescit yapılması kararını alarak, Ocak 2013'te ihale yapmıştır. Mescidin yapımına başlanırken, alt kısımda çıkan tarihi kalıntıların korunmadığı, alttaki kalıntılar gözetilmeden demir kolonların, çıkan arkeolojik kalıntılar üzerine veya içine yerleştirildiği ve üzerinin demir kolonlar ile kapatıldığı görüldü."

Bu bağlamda;

- 1- Daha önce 1. derece arkeolojik sit alanı ilan edilen bölgede, alanı korumakla görevli Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün koruma tedbiri almayıp kazıda ortaya çıkan tarihi kalıntıların tahrip olmasına sebebiyet vermesi üzerine herhangi bir soruşturma yürütülmüş müdür? Yürütülmüşse sonuçları nelerdir?
- 2- Kilise kalıntılarının olduğu bir bölgede koruma kararı hangi gerekçeyle uygulanmamış ve daha sonra bu karar değiştirilmiştir?
- 3- Söz konusu bölgenin çok yakınında Ulu Camii bulunmasına rağmen neden yeni bir mescit inşasına başlanmıştır? Bu inşaat hangi ihtiyaçtan kaynaklanmıştır?
- 4- Kilise kalıntılarının ve söz konusu tarihi alanın, kasten tahrip edildiği iddiaları doğru mudur?
- 5- Kilise kalıntısı üzerine mescit inşa edilmesi, siyasi bir mesaj mı içermektedir?